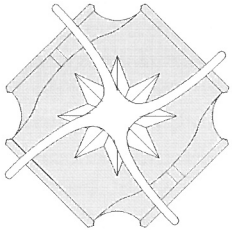

Amerikaanse windmotoren Kropswolderbuitenpolder en Westerbroekstermadepolder

Stichting
Het Groninger Landschap

Op woensdag 30 juni zijn de gerestaureerde Amerikaanse windmotoren van de Stichting Het Groninger Landschap in de Kropswolderbuitenpolder en de Westerbroekstermadepolder in het Zuidlaardermeergebied in gebruik genomen. De gerestaureerde Amerikaanse windmotoren en bijbehorende waterinlaten zijn van cruciaal belang voor het natuur- en waterbeheer in de polders. De windmotoren zullen de polders bemalen. De waterstroom die daardoor in het Foxholstermeer uitkomt, zal vissen aantrekken die via een vispassage de paaigronden in de polder kunnen bereiken. Als het peil in de polder te laag wordt, gaat de waterinlaat naast de windmolen open en komt er een enorme hoeveelheid water binnen.

De windmolens zijn authentieke, gerestaureerde Amerikaanse windmotoren. De molen in de Kropswolderbuitenpolder is een originele Bakker en Hamminga-windmotor die oorspronkelijk uit de Ten Boersterpolder komt. De Stichting Het Groninger Landschap heeft de molen aangekocht van de Vereniging Vrienden van de Groninger Molens. De onderbouw van de windmolen en het molenhuisje zijn opgetrokken uit beton. Hierin zitten de werktuigen van de windmotor, zoals de visvriendelijke vijzel, de voorziening voor de waterinlaat en de vispassage.

De namen voor de twee windmolens zijn verkregen door het uitschrijven van een prijsvraag. Een jury heeft na zorgvuldig beraad twee winnaars uitgekozen:

- De windmolen in de Kropswolderbuitenpolder gaat heten: *Koetze Tibbe*. Deze naam werd ingezonden door de heer Reintke uit Scheemda. Tibbe betekent *landpunt* in de streektaal en Koetze is de naam van de landeigenaar destijds. Dit land was een stukje van het Foxholstermeer waar vroeger iedere Foxholster kwam om te zwemmen, te roeien en kampvuurtjes te stoken. Dit land lag in de buurt van de huidige windmolen.
- De molen in de Westerbroekstermadepolder gaat heten: *De Putter*. Deze naam werd ingezonden door de heer Spreen uit Winschoten. Een putter, of distelvink, is een vogeltje dat vroeger gevangen werd om kunstjes te leren. Het vinkje ontleent de naam *putter* aan een van de kunstjes die het werd aangeleerd. De putter kon water putten met een minuscuul emmertje door dit met een daaraan verbonden kettinkje op te trekken. De naar de distelvink vernoemde windmolen zal op een veel grotere schaal water gaan verplaatsen. In de nieuw ingerichte polders zullen uitstekende foerageer- en broedplekken voor de putter ontstaan.

Beide prijswinnaars hebben zijn bij de opening van de molens aanwezig geweest en hebben uit handen van Rita Jansen, directeur van Stichting Het Groninger Landschap, een boeket en de provinciale atlas van Groningen ontvangen.

De nieuw ingerichte polders hebben drie functies. Ze zijn er voor de ontwikkeling van natuur, ze dienen voor noodberging van water en de polders zijn er ook voor de recreatie. De Stichting wil graag dat mensen van het landschap kunnen genieten. Daar toe wordt er een fietspad aangelegd dat aansluit op het *Rondje Zuidlaardermeer*. In de Westerbroekstermadepolder is een wandelroute aanwezig en er staat een vogelkijkhut. In de Kropswolderbuiten-

...en de nieuwe naam is: *Koetze Tibbe*
Foto: O. Oudeman, Boerakker

aan te voeren via een waterinlaat. Het water wordt weer langzaam weggepompt door een windmolen. Door deze aan- en afvoer van water ontstaan wisselende waterstanden en de natuur is daarbij gebaat. Ook wordt water zoveel mogelijk vastgehouden. Lager gelegen delen worden *slikkig* en in het slik zit veel voedsel voor steltlopers zoals de tureluur en de watersnip.

De openingshandeling met de toekenning van de nieuwe naam *Koetze Tibbe* is verricht door schoolkinderen van groep 7 en 8 van de Openbare Walstraschool uit Kropswolde. De leerlingen gingen terug in de tijd naar het moment dat de windmolens werden gebouwd, rond 1900. Verkleed als Ot en Sien hebben zij de molen in de Kropswolderbuitenpolder in werking gesteld.

De werkzaamheden zijn mede mogelijk gemaakt met financiering door de Europese Unie (EOGFL), de Dienst Landelijk Gebied van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, de Provincie Groningen, het Waterschap Hunze en Aa's, de Herinrichtingscommissie Oude Veenkoloniën, de Nationale Postcode Loterij, het Waterbedrijf Groningen en het Wereld Natuur Fonds.

polder zal ook een vogelkijkhut worden gebouwd. De Stichting Het Groninger Landschap organiseert regelmatig excursies om de pracht van het gebied te laten zien.

De Westerbroekstermadepolder komt 's winters voor tweederde deel onder water te staan en 's zomers droogt de polder op tot een derde deel van het oppervlakte onder water staat. Dynamiek wordt bereikt door water vanuit het Foxholstermeer

Route naar de windmotoren

Ga vanaf Groningen en Haren richting Waterhuizen en rij vervolgens langs het Winschoterdiep tot de brug Westerbroek. Sla rechtsaf over de Westerbroeksterbrug de Energieweg in. Parkeer de auto in de berm en steek voorzichtig de onbewaakte spoorweginloop over!